

Avis vun der CHFEP zu der Reform Alpha

E Kommentar

Zu Lëtzebuerg huet een eng wonnerbar Traditioun: wann e System net perfekt ass, reforméiere mir en esou laang, bis keen e méi erëmerkennt. Elo ass also d'Alphabetiséierung drun. De Projet « ALPHA – zesumme wuessen » soll de Kanner d'Méiglechkeet ginn, net nëmmen op Däitsch, mee och op Franséisch liesen a schreiwen ze léieren. Dëst alles an der Optik, fir der Diversitéit an den ënnerschiddleche Sproocherealtéite gerecht ze ginn. Um Pabeier gesäit et gutt aus, an der Klass kéint et awer ganz anescht ausgesinn!

Eng Reform, déi méi séier uleeft, wéi d'Schoule sech upasse kënnen

D'« *Chambre des fonctionnaires et employés publics* » huet sech d'Reform ugekuckt, an hiren Avis liest sech wéi e classesche lëtzebuergeschen Déjà-vu: vill Idealismus, wéineg Zäit, an nach manner Mënschen, déi se ëmsetze kënnen bzw. wëllen (?). D'Schoule sti schonn elo ënner Drock – Inklusioun, Differenzéierung, Kanner mat Verhalensproblemer, Personalknappheet. An elo soll nach eng Strukturreform drop kommen, déi zwee Systemer parallel lafe léist?

D'Kammer seet et relativ diplomatesch: eng « **généralisation trop rapide et peu nuancée** » wär net opportun. **Eng fräiwëlleg, gestaffelt Aféierung wär méi raisonnabel.**

Eng zwee-Sprooche-Reform ouni déi néideg Ressourcen

De Projet wëllt, datt d'Elteren d'Sprooch vun der Alphabetiséierung wielen: Däitsch oder Franséisch. Eng flott Iddi, op d'mannst um Pabeier. Mee d'Kammer fret sech: wéi vill Eltere maachen dës

Wiel opgrond vu sproochleche Besoinen – a wéi vill aus Image- oder Karriärschancen eraus? Wie wëllt haut nach, datt säi Kand « nëmmen » op Däitsch léiert, wann de potentiell zukünftege Studium op Franséisch soll absolvéiert ginn?

Nach méi delikat gött et beim Personal. Vill Schoulen hunn **elo schonn net genuch Enseignanten**. Eng Reform, déi zwee parallel Systemer erfuerdert, misst also eigentlech och bal zweemol esou vill Léierpersonal hunn... An der Praxis, esou d'Kammer, riskéiert dat awer just **op Käschte vum Appui** ze goen – also vun deem Hëllefsonterricht, deen déi schwachst Kanner stäipt a férdert. An esou gött eng Reform, déi Chancë gläichstelle soll, séier zu enger, déi nei Ongerechtegkeete schafft.

E wichtegt Argument aus dem Avis gött an der ëffentlecher Debatt iwwersinn an mir hunn schonn e puermol dropp higewisen: Franséisch ass, didaktesch gesinn, **vill méi komplex wéi Däitsch**. D'Bezéiung tëscht Laut a Buschtaf ass onreegelméisseg, d'Reegele voller Ausnamen. D'Kammer schreift, datt d'Liesen- an Schreiweléieren am Fransésische **méi usprochsvoll** ass, a virun allem Kanner mat Léierschwieregkeeten oder wéineg familiärer Ënnerstëtzung riskéieren, méi séier ze scheitern. Dëst si keng nei Erkenntnisser a goufen an all Bildungsbericht bis dato ugeprangert.

D'Gefor ass also reell: mir schafen e System, wou déi staark Kanner e bësse méi optesche Glanz kréien – an déi schwach nach méi hannendrufalen. D'Reform soll d'Barrièren ofbauen, mee kéint se **just an enger anerer Sprooch nei opsetzen**.

D'Kammer schreift et mat enger Diskretioun, déi bal zynesch ass: d'Léiermëttelen, d'Schoulbicher, d'Didaktik wäeren « an Entwécklung ». **An dat heescht: nach net do!** D'Enseignantë sollen also

ufänken, ze alphabetiséieren – mat Material, dat eréischt **progressiv** gelliwert gött. De Begrëff « Navigatioun op Siicht » fällt am Avis. Déi, déi an de Schoule schaffen, kennen dat: et ass déi lëtzebuergesch Form vu Reformmanagement.

An esou geet et weider: d'Schoule mussen zwee Horairen entwéckelen, méi Raim organiséieren, d'Kanner a Sproochegruppen trennen an erëm zesummeféieren. D'Kammer schreift, datt dat d'Schoulorganisatioun **massiv komplizéiert** a virun allem **d'Comités-d'écolen iwwerlaascht**, déi schonn zënter 2009 ëmmer méi Verantwortung ouni weider Ressourcen droen. Eng kleng Linn am Avis, déi awer vill seet: et bräicht ee « **Renforcement des moyens administratifs** ». Awer natierlech gött et dat net. Et gött just méi Dëscher mat Pabeier drop. Mee och hei: Bürokratie ass den Enseignantë kee Friemwuert.

De Projet wëllt « Mëschklassen », wou Kanner aus béide Filièren zesummekomme fir verschidde Fächer, an dann nees getrennt gi fir d'Sproocheléieren. Op der Folie gesäit dat no

« Cohésion » aus – a Wierklechkeet no **sproochlechem Duercherneen**. D'Kammer schreift, datt d'Mixitéit an de sproochintensive Fächer wéi Naturwëssenschaften **eng Iwwerfuerderung** kéint ginn.

D'Gesetz geet dovun aus, datt béid Gruppen – déi ,déi op Franséisch an déi, déi op Däitsch alphabetiséiert ginn – bis Enn vum Cycle 4 **gläich gutt Däitsch a Franséisch** beherrsche sollen. D'Kammer nennt dat op gutt Lëtzebuergesch « peu réaliste ». Et wär « ambitieus ze presuméieren », datt dat tatsächlech klappt. Wuel méi éierlech wär ze soen: dat ass **didaktesch onméiglech**, mee et kléngt halt gutt, a politesch Discoursen hale sech besser, wa se net ze vill mat Realitéit belaauscht sinn.

Wat ass also de Fazit?

D'Kammer leent de Gesetzesprojet an senger aktueller Form of, mee net d'Iddi!

A genee do läit de Kär: keen ass géint Franséisch, kee géint Méisproochegkeet. Mee déi, déi an der Schoul stinn, wëssen, datt **eng Iddi just esou gutt ass wéi hir Ëmsetzung**.

Ech hunn d'Gefill, mir sinn an enger Endlosschleif: Pilotprojet, Begeeschterung, Pressedossier, a fënnef Joer drop eng nei Reform. Keng Evaluatioun, déi de Numm verdéngt a keng Kanner am Cycle 4, déi eis beweisen, datt dësen ambitieus Projet tatsächlech en Erfolleg wäert sinn.

D'Reform kéint vill bréngen – wa se Zäit, Ressourcen a Courage hätt. A bis dohi bleibt de Motto leider net « *zesumme wuessen* », mee éischer: « **zesummen iwwerliewen** ».

#netesou

De Claude Schmit
ass Member vum Comité central
vum SNE/CGFP.